

Programma Aanvullende Normen biologische zuivel 1.0

Thema biodiversiteit

Maatregelen:

- 5% streekeigen landschapselementen, waarin meetellen:
  - De landschapselementen, genoemd in de groen blauwe catalogus (fysiek op het bedrijf aanwezig)
  - Ecologisch beheerde slootkanten
  - De oppervlakte groen erf
  - Blijvend biologisch grasland: d.w.z. biologisch beheerd grasland dat de afgelopen 5 jaar niet is gescheurd, gefreesd of opnieuw ingezaaid. Iedere 30% blijvend biologisch grasland (van het totale areaal voor de melkveehouderij) telt voor 1% landschapselement.
  - Elke ha weiland met uitgestelde maaidatum (1 april tot en met 7 juni) telt volledig mee, ook als deze al meetelt bij 'blijvend grasland'.
- Actief natuurgericht beheer in de landschapselementen
- Organisch bedrijfsafval in de kringloop (ook slootmaaisel en -bagger)
- Bieden van broed- en schuilgelegenheid (nestkasten, nestbescherming)
- Weidevogelbeheer: Voor de aangewezen weidevogelgebieden meedoen aan pakketten

Elk bedrijf legt in een bedrijfsplan vast hoe men komt aan het gestelde % landschapselementen en hoe de overige punten uitgevoerd worden.

Thema dierwelzijn en beweiding

Maatregelen:

Beweiding:

- Alle melk- en kalfkoeien: vanaf 15/4 t/m 15/10 minimaal 8 uur weidegang
  - Uitzondering alleen bij extreme weers- en bodemomstandigheden
  - Uitzondering voor fokstieren
- Maximaal 6,5 melkgevende koeien per ha beweidbare grond

Stal:

- Roterende koeborstel
- Ligbed met meer comfort dan 15 mm rubbermat

Ingrepen:

- Onthoornen: verdoofd en met pijnbestrijding
- Castreren: verdoofd en met pijnbestrijding

Thema Diergezondheid

Maatregelen:

- Antibiotica: max. 0,75 dierdagdoseringen per jaar
- Hormoongebruik: geen (ook niet op grond van medische indicatie)

Deze normen dienen vastgelegd te worden in het bedrijfsgezondheidsplan. Daarmee is het ook inzichtelijk voor de dierenarts.

Thema uitstraling erf en bedrijf

Maatregelen:

- KKM normen gelden altijd, dus niet alleen bij vooraf aangekondigde controle
- Geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen voor privégebruik (erf, tuin, bestrating, berm).

Keuze is er in de volgende verschillende maatregelen die de uitstraling bepalen van het bedrijf:

- Voeropslag netjes, broei- en schimmelvrij
- Geen los plastic op het bedrijf. Plastic verplicht recycleren
- Erf opgeruimd, geen onbruikbare machines
- Erfverharding rond de stal is schoon (excl. koeverkeer)
- Geen vervallen gebouwen op het erf
- Visuele onderhoudstoestand van de gebouwen
- Ca. 40 % van het bouwblok is groen.
- Goed verzorgd en schoon vee
- Bedrijfswebsite, deelname aan open dagen, directe verkoop of ontvangen van excursies van consumenten.

Minimaal zeven van deze negen punten moeten in orde zijn.

Thema energie

Maatregelen:

- Van het net afgenomen elektriciteit wordt betrokken van één van de energieleveranciers die aanbevolen zijn door Stichting Natuur en Milieu (SNM)*.
- Warmteterugwinning melk (bijvoorbeeld voorkoeling).
- Meedoen aan traject Energiescan via Z-net of Friesland Campina en jaarlijks invullen.
- Inzichtelijk hebben van het elektriciteitsverbruik per jaar.
- Opgewekte energie bijhouden per jaar.

*Positief lijst SNM energiemaatschappij:

Voor 2015 zijn dit: Windunie, Raedthuys, Qurrent, Huismerk Energie, Greenchoice & het product 'Hollandse wind' van Eneco.

Per bedrijf wordt vastgelegd op welk moment men over kan naar één van deze leveranciers. Indien men contractvrij is, binnen 2 maanden afname van deze maatschappijen.

Thema regionaal voer

Maatregelen:

- Ruwvoeraanvoer tot uit aangrenzende Duitse Bondslanden en België.
- Krachtvoer: afkomstig uit Europa (geografisch).

Van de aangekochte ruwvoerders verklaring vragen over de herkomst en deze maatregelen melden aan mengvoerleverancier en ook hier een verklaring vragen.